

Студијски програм: Мастер еколог			
Назив предмета: Мониторинг и ретроспективна процена ризика			
Наставник: Ивана Теодоровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Хемија / Хемија животне средине, екологија, хидробиологија, екотоксикологија			
Циљ предмета: Упознавање студената са принципима и добром праксом спровођења мониторинг програма према захтевима различитих политика и регулаторних докумената у области заштите животне средине и управљања ризиком од хемикалија			
Исход предмета: Оспособљавање студената са самостано и тимски планирају мониторинг програме, анализирају комплексне сетове података добијене мониторинг програмина и користе их за интегралну ретроспективну процену ризика од хемикалија.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Мониторинг – појам и комплексност, Биолошки и еколошки мониторинг. Улога мониторинга у различитим регулаторним оквирима који се односе на хемикалије у животној средини и њивов утицај на живи свет. Преглед различитих националних и међународних мониторинг програма. Преглед доступних база података и критичко коришћење података мониторинга. Циљеви, планирање и спровођење мониторинг програма. Стандарди квалитета, хемијски статус, еколошки мониторинг и процена еколошког статуса. Хемијске, биолошке и еколошке методе у мониторингу. Ретроспектива процена еколошког ризика (ЕРА). Проблем мултистреса у процени еколошког статуса и ризика. Проблем идентификације и квантификације утицаја хемијског стреса у мултистрес условима. <i>Практична настава</i> Обрада и анализа резултата моноиторинг програма. Практични примери – критичка анализа комплексних резултата значајних националних и ЕУ мониторинг програма. Израда плана / пројекта хипотетичких мониторинг програма за процену хемијског и еколошког статуса водних тела и пострегистрациони мониторинг добро познатих регулисаних хемикалија.			
Литература: Sutter GW (2016) Ecological Risk Assessment, CRC Press. ISBN 9781566706346, 680 стр - одабрана поглавља Одабране стандардне методе и водичи за спровођење мониторинг програма у различитим регулаторним оквирима Регулаторни документи (национални и ЕУ) у области управљања хемикалијама Доступне базе података (Европска и националне агенције за заштиту животне средине, ICPDR) о квалитету животне средине, хемијском и еколошком статусу Одабрани јавно доступни извештаји различитих националних и међународних мониторинг програма Прегледни научни радови из области ретроспективне ЕРА			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2+2+2	
Методе извођења наставе: Теоријска настава – предавања. Практична настава – вежбе, индивидуални, заједнички рад на пројекту.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и		презентација пројекта	50
семинар-и			